

Michael Bach Henriksens prædiken 2. pinsedag

Taler

Michael Bach Henriksen
Teolog og litterat

Dato

25. maj 2026

Sted

Vor Frue Kirke, Aarhus

Omstændigheder

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 6, vers 44-51

Salmer

DDS nr.: 402 – 318 – 289 – 439 – 473 – 290

- 1 Et forunderligt træk ved evangeliet er, at det altid taler ind i nutiden. Det taler altid ind i din og min virkelighed, din og min samtid.

5 En berømt sentens om eksistensen lyder: ”Intet menneske er en ø”. Det er så sandt, som det er sagt. Vi er ikke isolerede øer, men fælles om at bebo et fastland, der strækker sig fra Aarhus i dag til Jerusalem for 2000 år siden. Vi er fælles med generationer efter generationer om at fejre pinse ved at bede og synge højtidens bønner og salmer, som vi gør igen i dag. Vi er aldrig alene. Intet menneske er en ø.

10

Vores samtid, derimod, den tid, vi er fælles om, kan imidlertid godt synes isoleret. En epoke i en tidshistorie, der synes noget fordrejet i forhold til vore forfædres tid. En ø af individualisme, der truer med at få os alle til at miste retningsansen.

15

På overfladen ser det hele ellers tilforladeligt ud. Aldrig har der været så mange gode råd til, hvordan man får et lykkeligt liv, og så meget fokus på, hvordan man maksimerer nydelse og velbefindende. Forleden kunne man i en avis læse, at antallet af selvhjælpsbøger og selvhjælpspodcasts og selvhjælps-

20 træningsoptimerings-programmer aldrig har været større i den engelsksprogede verden end nu. Selvhjælp er tilsyneladende overalt.

Jeg nægter at sige ”looksmaxxing” i en prædiken, men nu gjorde jeg det så alligevel, fordi dette selvhjælpsfænomen, der skal øge individets fysiske

25 attraktion, er overalt i ungdomskulturen. Ja, fokuset på jeg’et er vi nok på en

eller anden måde alle sammen præget af.

30 I den bedste mening siger vi eksempelvis til de unge, der snart går ind i eksamenstiden, om deres fremtidsudsigter: ”Bare vær dig selv!” Eller varianten: ”Vær den bedste udgave af dig selv.” Eller: ”Følg dit hjerte, så skal du nok blive lykkelig”.

35 I den anden ende af livsspektret, til de gamle, lyder det i jargonen fra ”Hotel Romantik”, som mange af os følger med i for tiden: ”Følg dine følelser. Det er aldrig for sent. Alder er bare et tal”. Ja, på DRs hjemmeside kunne man i omtalen af et afsnit af ”Hotel Romantik” forleden læse: ”Man bliver aldrig for gammel til Pool Party”. Jo, DR, det gør man faktisk...

40 Og meget sigende lyder titlen på en ny selvbiografi fra en berømt dansk skuespiller, som er årgang 1946: ”Man bliver jo ikke gammel i min alder.”

45 Det er jo alt sammen sagt i den bedste mening, men alligevel lyder det også lidt forkert. Hvorfor må man ikke bare være gammel? Hvorfor må man ikke være dét, men er skabt til? Ja, kan der i dybeste forstand ligge den indsigt skjult i tiden og dens fokus på selvhjælp, at mennesket i realiteten ikke kan hjælpe sig selv?

I iveren efter at hylde følelser og ungdommelighed glemmer mange af os nok, at idealet om at være sig selv og følge sit hjerte er endnu et påbud, noget, man skal
50 gøre og overholde. Ønsket for et ungt menneske om ”bare at være sig selv” kan være ganske grusomt, hvis man ikke aner, hvem man selv er. Og hvordan skulle man dog kunne dét? Hele livet handler jo om, med Søren Kierkegaards ord, at BLIVE et selv og at BLIVE en kristen. Opgaven er at blive og vælge sig selv, og det kan vist kun de færreste i 17-års alderen.

55 I tidens fejringer af følelser, ungdom og individualisme forudsættes det, at vi ved, hvad vi trænger til. At det moderne menneske som noget helt selvfølgeligt kan sætte ord på sine følelser og nøjagtigt ved, hvad der skal til for, at livet bliver lykkeligt.

60 Det kommer næppe som en overraskelse, at dagens evangelium siger det stik modsatte! Alt det, tiden prædiker, vender Jesus på hovedet. Og når det næppe overrasker, er det fordi, at vi er kommet herhen i kirken med en mistanke om, eller rettere, et HÅB om, at det i virkeligheden forholder sig anderledes, end

tiden prædiker. Vi er kommet for at høre det, vi ikke kan sige os selv, fordi vi formoder, at evangeliet ikke taler tiden efter munden og stryger det moderne selvoptagede individ med hårene.

70 Og nej, det gør Johannesevangeliet bestemt heller ikke. Det er nemlig et radikalt skrift, der ikke lader lytteren eller kirkegængereren uberørt. Slet ikke. Faktisk lover det frelse og frisættelse, hvis vi ellers har ører at høre med.

75 Dagens tekst denne 2. Pinsedag kan synes lidt vanskelig, men så er det heldigt, at der er én sætning, der siger det hele: ”Den, som tror, har evigt liv”.

Hvis vi husker tilbage til Johannesteksterne fra de sidste to søndage, der var hentet fra Jesus’ sidste bøn inden himmelfarten, genkender vi det radikale udsagn om, at det evige liv er nu. Evigt liv er ikke en præmie, der udløses en gang
80 i fremtiden i himmelsale, efter et muligvis brydsomt liv her i jammerdalen.

I Johannesevangeliet er det evige liv her og nu. Himmeriget er åbent lige nu, for den, der tror. Alting sker nu og her i forholdet til Gud. Hvad har mennesket da brug for? Hvor finder det hjælp? Det hele er at finde i troen på Kristus, ikke alle
85 mulige andre steder, lyder det i dagens evangelium.

Hvem man er som menneske, viser sig nemlig i forholdet til Kristus. Kristendommen er i dybeste forstand relationel, det evige liv er bestemt af et forhold. Vi er aldrig alene. Intet menneske er en ø. Jeg bliver kun mig selv i
90 forholdet til andre mennesker. Eftersom Jesus i sin afskedsbøn herliggør disciplene, der nu skal være Guds repræsentanter på jord, kan det evige liv ikke være en tilstand engang i fremtiden. Gud er lige nu til stede i en anden skikkelse, i dit medmenneske. Det er i dit forhold til hende eller ham, at du bestemmes som menneske.

95

Det er svært at overdrive radikaliteten i den johannæiske logik. I de få ord: ”Den, som tror, har evigt liv” ligger en kulturkritik af en anden verden. Her nedjusteres alt det, man selv kan opnå i sit liv, ja, al gængs individualisme og selvhjælp, til fordel for en radikal opnormering af det, vi som mennesker får
100 skænket.

I Guds kærlighed skænkes vi både den alvor og den livsglæde, som tiden skriger på. Vi sættes fri til at leve det liv, vi har fået givet. Og hvor mon det allertydeligst

105 symboliseres, at livet dybest set handler om at modtage? Det får vi svaret på om
lidt under altergangen. I nadveren kan man simpelthen ikke andet end modtage
og indoptage det, man får skænket. Her er enhver egoisme og leg med følelsers
flertydighed og flygtighed forstummet. Her, når vi knæler, er alt entydigt: ”Ved
110 modtagelsen af nadveren accepterer man, at man ikke kender sit eget behov,
men at det dækkes af det, der kun kan modtages”, som teologen Jesper Tang
Nielsen har formuleret det.

Ved nadverbordet fortærer vi intet mindre end livets brød, som Jesus formulerer
det i dagens tekst: ”Jeg er livets brød.” Han giver sig selv til os, og vi skal fra nu af
115 ikke længere kæmpe for det daglige brød. Vi får det foræret. Og hvad
karakteriserer ydermere brødet? Det skal spises nu, hvor det er friskt. Vi kender
alle livsglæden ved friskbagt brød. Brød er skabt til at fortæres her og nu, ikke
gemmes til en fjern eftertid.

120 Derfor går der en lige linje fra Jerusalem for 2000 år siden og til Vor Frue Kirke,
ja, til alle kirker i dag. Jeg er livets brød, siger Jesus i evangelieteksten. Og livets
brød skænkes vi om lidt i den nadver, som er en fælles bevægelse frem mod
alteret og derefter ud i verden. Ud i pinsetiden. Ud til vore medmennesker. Ud i
livet, som vi i dybeste forstand har fået givet. Amen.

125

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

130

Tags

2. pinsedag, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/michael-bach-henriksens-praediken-2-pinsedag>

135

140